

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

ፌዴራል ነጋሪት ጋዜጣ

FEDERAL NEGARIT GAZETA

OF THE FEDERAL DEMOCRATIC REPUBLIC OF ETHIOPIA

ሰድስተኛ ዓመት ቁጥር 11
አዲስ አበባ ገዳር ጳጳስ ቀን 1999

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
የሕዝብ ተወካዮች ምክር ቤት ጠባቂነት የወጣ

6th Year No. 10
ADDIS ABABA - 7th December, 1999

ማውጫ

አዋጅ ቁጥር ፩፻፹፰/፲፱፻፺፪ ዓ.ም.
የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶችን አቋም ለማጠናከር የወጣ
አዋጅ ..... ገጽ ፩፻፩፻፹፰

CONTENTS

Proclamation No. 188/1999
Federal Courts of Sharia Consolidation
Proclamation ..... Page 1185

አዋጅ ቁጥር ፩፻፹፰/፲፱፻፺፪ የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶችን አቋም ለማጠናከር የወጣ አዋጅ

PROCLAMATION NO. 188/1999 A PROCLAMATION TO CONSOLIDATE FEDERAL COURTS OF SHARIA

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ
መንግሥት በአንቀጽ ፱፱ ንዑስ አንቀጽ ፮ መሠረት የጋብቻ፣
የግልና የቤተሰብ መብት ላይ የሚነሱ የሕግ ጉዳዮችን አስመልክቶ
በፈቃደኝነት ላይ በተመሰረተ ሁኔታ በባህላዊና በሃይማኖት ሕጎች
ለመዳኘት የሚቻል በመሆኑ፡

WHEREAS, pursuant to Sub-Article (5) of Article 34 of
the Constitution of the Federal Democratic Republic of
Ethiopia, disputes arising in relation to marriage, personal and
family rights are to be adjudicated in accordance with
religious or customary laws, with the consent of the parties
thereof;

በሕገ መንግሥቱ አንቀጽ ፸፰ ንዑስ አንቀጽ (፮) መሠረት
የባሕልና የሃይማኖት ሕጎችን መሠረት አድርገው የሚዳኙ ሃይማኖት
ታዊና ባህላዊ የፍርድ ቤቶችን በሌላ ጊዜ የሕዝብ ተወካዮች ምክር
ቤትና የክልል ምክር ቤቶች እነዚህን ተቋማት እንደአስፈላጊነቱ
እንዲያቋቁሙ ሥልጣን የተሰጠ በመሆኑ፡

WHEREAS, the House of Peoples' Representatives and
State Councils are empowered, under Sub Article (5) of
Article 78 of the Constitution, to establish, as necessary,
religious and customary courts that exercise judicial functions
on the basis of cultural and religious laws, in cases where such
courts are not in existence;

ከሕገ መንግሥቱ መጽደቅ በፊት በሥራ ላይ የነበሩና
የመንግሥት ዕውቅና የነበራቸው ሃይማኖታዊና ባህላዊ የፍርድ
ተቋማት ሕገ መንግሥቱ በሚሰጠው ዕውቅና መሠረት በአዲስ
መልክ ሊደራጁ እንደሚችሉ በተደነገገው መሠረት፣ ቀደም ሲል
ከግማሽ ምዕተ ዓመት በላይ ተቋቁመው አንዳችም የማሻሻያ ለውጥ
ሳይደረግባቸው ባሉበት ሁኔታ እንዲቆዩ የተደረጉትን የሽሪዓ ፍርድ
ቤቶች አቋም ብቃት ባለው ሁኔታ እንዲደራጁ ማድረግ አስፈላጊ
ሆኖ በመገኘቱ፡

WHEREAS, Courts of Sharia, which have been in
existence for more than half a century and been left to remain
without any structural changes, need to be consolidated
pursuant to the provisions of the Constitution that religious
and customary courts, which functioned and had state
recognition prior to the adoption of the Constitution, may be
organzied anew, on the basis of recognition accorded to them
by the Constitution;

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ
መንግሥት አንቀጽ ፶፮ (፩) መሠረት የሚከተለው ታውጇል።

NOW, THEREFORE, in accordance with Article 55 (1)
of the Constitution, it is hereby proclaimed as follows:

የንዱ ዋጋ 3.40
Unit Price

ነጋሪት ጋዜጣ ፖ.ሣ.ቁ. ፹፻፩
Negarit G.P.O.Box 80,001

ክፍል አንድ
ጠቅላላ

፩. አዎር ርዕስ

ይህ አዎጅ “የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶችን አቋም ለማጠናከር የወጣ አዎጅ ቁጥር ፩፻፹፰/፲፱፻፲፱” ተብሎ ሊጠቀስ ይችላል።

፪. ትርጓሜ

በዚህ አዎጅ ውስጥ፡

- ፩. “ቃዲ” ማለት በሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ውስጥ በየትኛውም ደረጃ ተሾሞ የሚሠራ ዳኛ ነው።
- ፪. “ዋና ቃዲ” ማለት የፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት የበላይ ወይም ሰብሳቢ ቃዲ ነው።
- ፫. “ተጠሪዎች” ማለት የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤትና የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ኃላፊዎች ሆነው የየፍርድ ቤቶቻቸውን ሥራ የሚመሩ ቃዲዎች ናቸው።
- ፬. “የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች” ማለት የመጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ፣ የከፍተኛ ሽሪዓ እና የጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ናቸው።
- ፭. “የፍትሐብሔር ሥነ ሥርዓት ሕጎች” ማለት በ፲፱፻፶፯ የወጣውን የፍትሐብሔር ሥነ ሥርዓት ሕግና እርሱን ለማሻሻል በየጊዜው የወጡና ወደፊትም የሚወጡትን ይጨምራል።
- ፮. “የፌዴራል ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ” ማለት በአዎጅ ቁጥር ፳፱/፲፱፻፹፰ የተቋቋመው ጉባኤ ነው።

፫. መቋቋም

ተጠሪነታቸው ለፌዴራል ዳኞች አስተዳደር ጉባኤ የሆኑ፡

- ሀ) የፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤት፣
- ለ) የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤት፣ እና
- ሐ) የፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ተቋቋመዋል።

ክፍል ሁለት
ስለፍርድ ቤቶች የወል የዳኝነት ሥልጣን

፬. መሠረቱ፡

- ፩. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ከዚህ በታች በተመለከቱት ጉዳዮች ላይ የወል የዳኝነት ሥልጣን ይኖራቸዋል፡
  - ሀ) ማናቸውም የጋብቻ፣ የፍቺ፣ የቀለብ አወሳሰን፣ አካለ መጠን ያልደረሱ ሕፃናት ሞግዚትነት እና በቤተሰብ ተዛምዶ ላይ የሚነሱ ጉዳዮችን አስመልክቶ ጥያቄ ያስከተለው ጋብቻ በእስልምና ሃይማኖት ሥርዓት መሠረት የተፈጸመ የሆነ እንደሆነ ወይም ባለጉዳዮቹ በእስልምና ሃይማኖት ሥርዓት ለመዳኘት ፈቅደው ከሆኑ፡
    - ለ) የወቅፍ፣ የስጦታ (ሂባ) የውርስ ወይም የኑዛዜ ጉዳዮችን በተመለከተ አውራሽ ወይም ስጦታ አድራጊ ወይም ተናዛዥ ሙስሊም የሆነ እንደሆነ ወይም ሚች በሞተበት ሰዓት ሙስሊም ሆኖ የሞተ እንደሆነ፡
    - ሐ) ከፍ ብሎ ከ(ሀ) እስከ (ለ) በተገለጹት ጉዳዮች ላይ በሚቀርቡ ክሶች ኪሣራ መወሰንን በተመለከተ፡
- ፪. በሕገመንግሥቱ አንቀጽ ፵፱ ንዑስ አንቀጽ (፭) በተገለጸው መሠረት ከፍ ብሎ በተገለፁት ጉዳዮች ላይ ፍ/ቤቶቹ የዳኝነት ሥልጣን የሚኖራቸው ተከራካሪ ወገኖች በእስልምናው ሃይማኖት ሥርዓት ለመዳኘት ግልጽ በሆነ መንገድ በፈቃዳቸው መርጠው የቀረቡ ከሆኑ ብቻ ይሆናል።

PART ONE
General

1. *Short Title*

This Proclamation may be cited as the “Federal Courts of Sharia Consolidation Proclamation No.188/1999.”

2. *Definitions*

In this Proclamation:

- 1) “Kadi” means a judge appointed and sitting at any level of Courts of Sharia;
- 2) “Chief Kadi” means head of the Federal Supreme Court or the presiding Kadi thereof;
- 3) “Heads” means heads of the Federal First Instance and High Court of Sharia directing the activities of their respective courts;
- 4) “Federal Courts of Sharia” include First Instance, High and Supreme Courts of Sharia;
- 5) “Civil Procedure laws” means the Civil Procedure Code of 1965 and include any amendments made thereto.
- 6) “Federal Judicial Administration Commission” means the Commission established under proclamation No.24/1996.

3. *Establishment*

The:

- 1) Federal First Instance Court of Sharia,
  - 2) Federal High Court of Sharia,
  - 3) Federal Supreme Court of Sharia,
- are hereby established, being accountable to the Federal Judicial Administration Commission.

PART TWO

Common Jurisdiction of the Federal Sharia Courts

4. *Principle*

- 1) Federal Courts of Sharia shall have common jurisdiction over the following matters:
  - (a) any question regarding marriage, divorce, maintenance, guardianship of minors and family relationships; provided that the marriage to which the question relates was concluded, or the parties have consented to be adjudicated in accordance with Islamic law;
  - (b) any question regarding Wakf, gift/Hiba/, succession of wills; provided that the endower or donor is a muslim or the deceased was a muslim at the time of his death;
  - (c) any question regarding payment of costs incurred in any suit relating to the aforementioned matters.
- 2) The courts shall have jurisdiction over the aforementioned matters only where, Pursuant to the provisions of Article 34 Sub Article (5) of the Constitution, the parties thereof have expressly consented to be adjudicated under Islamic law.

፩. ፈቃደኝነትን ወይም ተቃውሞን ስለመወሰን

- ፩. ከተከራካሪ ወገኖች አንዱ በሽሪዓ ፍ/ቤት ለመዳኘት አቤቱታ ሲያቀርብ ጉዳዩ የቀረበለት የሽሪዓ ፍርድ ቤት ሌላው ተከራካሪ ወገን በፍ/ቤቱ ለመዳኘት ፈቃደኛ መሆን አለመሆኑን ከዚህ አዋጅ ጋር ተያይዞ በሚገኘው ቅጽ መሠረት ቀርቦ እንዲያረጋግጥ መጥሪያ ይልክ ለታል።
- ፪. በዚህ አንቀጽ በንዑስ አንቀጽ (፩) በተገለጸው መሠረት የፍርድ ቤቱ መጥሪያ በአግባቡ እንዲደርሰው የተደረገ ተከራካሪ ወገን ተቃውሞውን ወይም ፈቃደኝነቱን ለፍርድ ቤቱ ፊደልነት-ራር ቀርቦ ካላረጋገጠ ተቃውሞ ለማቅረብ እንዳልፈለገ ተቆጥሮ ጉዳዩ በሌለበት ይታያል።
- ፫. በፍርድ ቤቱ ለመዳኘት በተከራካሪ ወገኖች መካከል ግልጽ በሆነ መንገድ ስምምነት በሌለ ጊዜ ጉዳዩ የቀረበለት የሽሪዓ ፍርድ ቤት ተከራካሪ ወገኖች ጉዳዩ ቸውን በመደበኛ ፍርድ ቤት እንዲያስወስኑ ጉዳዩን ሥልጣን ላለው የፌዴራል መደበኛ ፍ/ቤት ያስተላልፋል።
- ፬. በተከራካሪ ወገኖች ፈቃድ ላይ ተመስርተው በሽሪዓ ፍርድ ቤት በመታየት ላይ የሚገኙ ጉዳዮችን በማናቸውም ምክንያት ወደ መደበኛው ፍ/ቤት፣ ወይም በመደበኛው ፍ/ቤት በመታየት ላይ የሚገኙ ጉዳዮችን ወደ ሽሪዓ ፍ/ቤት ተዘዋውረው እንዲታዩ ማድረግ አይቻልም።

፪. ፍርድ ቤቶቹ ስለሚሠሩባቸው ሕጎች

- ፩. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች የሥልጣን ክልላቸውን መሠረት አድርገው የቀረበላቸውን ጉዳዮች ሲመረምሩ የሽሪዓውን ሕግ መሠረት አድርገው ይዳኛሉ።
- ፪. ፍርድ ቤቶቹ የያዙባቸውን ጉዳዮች ሥርዓት ባለው ሁኔታ ለመምራት እንዲያስችላቸው በሥራ ላይ ያሉትን የፍትሐብሔር ሥነ ሥርዓት ሕጎች ተከትለው ይሠራሉ።

፫. ፍርድ ቤትን ስለመድፈር

ማንም ሰው የፍርድ ሥራ በሚከናወንበት ጊዜ በማናቸውም ዓይነት መንገድ የችሎት መድፈር ተግባር የፈጸመ ወይም ያለበቂ ምክንያት የችሎቱን ትዕዛዝ ያላከበረ እንደሆነ አንድ ወር በሚደርስ እሥራት ወይም እስከ ብር ፩፻፮ (አንድ ሺህ ብር) በሚደርስ የገንዘብ መቀጮ ይቀጣል።

ክፍል ሦስት

የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች የዳኝነት ሥልጣን

፩. የፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን

- ፩. የፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት በሚከተሉት ጉዳዮች ላይ የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል፡
  - ፩. የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤት በመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ሥልጣኑ ውሳኔ በሰጠባቸው ጉዳዮች፤
  - ፪. የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤት በይግባኝ ሰሚነት ሥልጣኑ በሰጠው በማናቸውም ውሳኔ የሚቀርቡ ጉዳዮች።

፪. የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን

- ፩. የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ግምታቸው ከብር ፪፻፹፮ (ሁለት መቶ ሺህ ብር) በላይ በሆኑ ጉዳዮች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል።
- ፪. የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤት፣ የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤት የወሰነውን ውሳኔ በይግባኝ የማየት ሥልጣን ይኖረዋል።
- ፫. አንድን ጉዳይ ከአንድ የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ወደ ሌላ የፌዴራል የመጀመሪያ ደረጃ ፍርድ ቤት ወይም ወደ ራሱ እንዲዛወር የሚቀርብን ጉዳይ ለማየት ሥልጣን ይኖረዋል።

5. Determination of Consent or Objection

- 1) Where a party brings a case before a court of Sharia, such court shall issue summons to the other party for confirmation, in accordance with the form attached herewith, of whether or not he consents to the adjudication of the court.
- 2) Where a party properly served with summons, pursuant to Sub-Article (1) of this Article, does not confirm his objection or consent by appearing before the registrar of the court, he shall be presumed not to have objected and the case shall be heard ex parte.
- 3) In the absence of clear consent of the parties for the case to be adjudicated by the court of Sharia before which the case is brought, such court shall transfer the case to the regular federal court having jurisdiction.
- 4) Under no circumstance shall a case brought before a court of Sharia the jurisdiction of which has been consented to, be transferred to a regular court; nor shall a case before a regular court be transferred to a court of Sharia.

6. Laws to be Applied

- 1) Federal Courts of Sharia shall adjudicate cases under their jurisdiction in accordance with Islamic Law.
- 2) In conducting proceedings properly, the courts shall apply the civil procedure laws in force.

7. Contempt of Court

Any person who, in whatsoever manner, shows improper conduct in the course of any proceedings or who, without good cause, fails to comply with an order of the court shall be punishable with imprisonment of upto one month or to a fine of upto Birr 1,000.00 (One thousand Birr).

PART THREE

Jurisdiction of Federal Courts of Sharia

8. Jurisdiction of the Federal Supreme Court of Sharia

The Federal Supreme Court of Sharia shall have jurisdiction over:

- 1) decisions of the Federal High Court of Sharia rendered in its first instance jurisdiction;
- 2) decisions of the Federal High Court of Sharia rendered in its appellate jurisdiction.

9. Jurisdiction of the Federal High Court of Sharia

- 1) The Federal High Court of Sharia shall have first-instance jurisdiction over cases involving an amount in excess of Birr two hundred thousand (200,000).
- 2) The Federal High Court of Sharia shall have appellate jurisdiction over decisions of the Federal First Instance Court of Sharia.
- 3) It shall have jurisdiction over applications for change of venue from one Federal First Instance Court of Sharia to another or to itself.

፲. የፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤት የዳኝነት ሥልጣን

የፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ግምታቸው እስከ ብር ፪፻፲፱ (ሁለት መቶ ሺህ ብር) የሚሆኑ ጉዳዮችን ወይም ግምታቸው በገንዘብ ሊተመን በማይችሉ ጉዳዮች ላይ የመጀመሪያ ደረጃ የዳኝነት ሥልጣን ይኖረዋል።

ክፍል አራት

የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች አደረጃጀትና የዳኝነት ሥራ አካሄድ

፲፩. የፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ዳኞችና ሌሎች ሠራተኞች

- ፩. የፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት አንድ ዋና ቃዲ እና አንድ ምክትል ዋና ቃዲ እንዲሁም ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ቃዲዎችና ሬጅስትራሮች ይኖሩታል።
- ፪. የፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች ይኖሩታል።

፲፪. የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤትና የመጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች

- ፩. የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤትና የመጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ለየፍርድ ቤቶቹ ተጠሪ የሚሆኑ ሹሞችና ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ቃዲዎችና ሬጅስትራሮች ይኖሯቸዋል።
- ፪. ፍርድ ቤቶቹ ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች ይኖሯቸዋል።

፲፫. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤት ችሎትና የማስቻያ ስፍራ

- ፩. የፌዴራል መጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ችሎቶች በአንድ ቃዲ ያስችላሉ።
- ፪. በፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤትና በሽሪዓው ጠቅላይ ፍርድ ቤት ችሎቶች አንድ ሰብሳቢና ሁለት ቃዲዎች ተሰይመው ያስችላሉ።
- ፫. የፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ማስቻያ ስፍራ አዲስ አበባ ይሆናል።
- ፬. የፌዴራል ከፍተኛ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶችና የመጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች የማስቻያ ስፍራ በአዲስ አበባ ከተማ ፣ በድሬዳዋና በሕገመንግሥቱ አንቀጽ ፸፰ ንዑስ አንቀጽ (፪) በሚወሰነው መሠረት ይሆናል።

፲፬. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋ

- ፩. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች የሥራ ቋንቋ አማርኛ ይሆናል።
- ፪. አማርኛ ቋንቋ ለማይችል ባለጉዳይ ፍርድ ቤቱ አስተርጓሚ ይመድብለታል።

፲፭. በግልጽ ችሎት ስለማስቻልና ከችሎት ስለመነሳት

- ፩. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ለሕዝብ ግልጽ በሆነ ሁኔታ ያስችላሉ።
- ፪. በዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) የተመለከተው ቢኖርም ለዳኝነት አሠራር አግባብነት ያላቸው የፍትሕ ብሔር ሥነ ሥርዓት ሕጎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።
- ፫. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤት ቃዲ ከችሎት እንዲነሳ ከተከራካሪ ወገኖች አንዱ ለፍርድ ቤቱ ማመልከቻ ማቅረብ ይችላል።
- ፬. ማመልከቻ የቀረበበት ቃዲ ከችሎት የሚነሳበትን ሁኔታ በተመለከተ የፌዴራል ፍርድ ቤቶች አዋጅ ቁጥር ፳፭/፲፱፻፱፻፱ ከአንቀጽ ፳፯ እስከ ፴ ያሉት ድንጋጌዎች ተፈጻሚ ይሆናሉ።

10. *Jurisdiction of the Federal First Instance Court of Sharia*
The Federal First Instance Court of Sharia shall have jurisdiction over cases involving an amount not in excess of Birr 200,000 (Birr two hundred thousand) or cases the value of which cannot be expressed in money.

PART FOUR

Structure of Federal Courts of Sharia and the Administration of Justice

11. *Judges and Other Personnel of the Federal Supreme Court of Sharia*

- 1) The Federal Supreme Court of Sharia shall have a Chief Kadi, a Deputy Chief Kadi, as well as the necessary Kadis and registrars.
- 2) The Federal Supreme Court of Sharia shall have the personnel necessary for its function.

12. *The Federal High Court and First Instance Court of Sharia*

- 1) The Federal High Court and First Instance Court of Sharia shall each have a head, representing the respective court, as well as Kadis and registrars necessary for their respective functions.
- 2) The courts shall have the personnel necessary for their respective functions.

13. *Divisions and Place of Sitzings of Federal Courts of Sharia*

- 1) There shall sit a single Kadi in each division of the Federal First Instance Court of Sharia.
- 2) There shall sit a presiding Kadi and two other Kadis in each division of the Federal High Court and of the Supreme Court of Sharia.
- 3) The Federal Supreme Court of Sharia shall sit in Addis Ababa.
- 4) The Federal High Court and the Federal First Instance Court of Sharia shall sit in Addis Ababa, Dire Dawa and in such other places as may be determined under Article 78 Sub Article (2) of the Constitution.

14. *Working Language of Federal Courts of Sharia*

- 1) Amharic shall be the working language of Federal Courts of Sharia.
- 2) The Courts shall provide an interpreter, to a party who does not understand Amharic.

15. *Open Hearing and Withdrawal of Kadis*

- 1) Federal Courts of Sharia shall hear in open court.
- 2) Notwithstanding the provisions of Sub Article (1) of this Article, civil procedure laws pertaining to the administration of justice shall remain applicable.
- 3) Either of the parties to a case may apply to a Federal Court of Sharia, requesting for the removal of a Kadi sitting in the hearing thereof.
- 4) Articles 27 to 30 of the Federal Courts Proclamation No. 25/1996 shall be applicable in respect of conditions for the withdrawal of a Kadi against whom a request for removal is made.

፲፮. ቃዲ ሆና ለመመረጥ የሚያበቁ ሁኔታዎች

የሚከተሉትን ሁኔታዎች የሚያሟላ ማንኛውም ኢትዮጵያዊ በፌዴራሉ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ቃዲ ሆና ሊሾም ይችላል፤

- ፩. በእስልምና ትምህርት ተቋማት በሽሪዓ ሕግ የሠለጠነ ወይም በሽሪዓ ሕግ በቂ የሆነ ልምድ እና ዕውቀት ያካበተ፤
- ፪. በታሪክና በሥነ ምግባሩ መልካም ስም ያተረፈ፤
- ፫. ቃዲ ሆና ለመሥራት ፈቃደኛ የሆነ፤ እና
- ፬. ዕድሜው ከ፳፮ ዓመት በላይ የሆነ።

፲፯. የቃዲዎች አሻሻያ

- ፩. የእስልምና ጉዳዮች ጠቅላይ ጉባዔ፣ ከፌዴራሉ ዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ጥያቄ ሲቀርብለት የቃዲዎችን ምልመላ ያከናውናል፤
- ፪. የእስልምና ጉባዔው ሰብሳቢ፣ በጉባዔው የተጠቀሙትንና በተለያዩ ደረጃ እንዲመደቡ የድምጽ ብልጫ ድጋፍ ያገኙትን የዕጩ ቃዲዎች አጭር የሕይወት ታሪክ መግለጫ አዘጋጅቶ ለፌዴራሉ ዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ያቀርባል።
- ፫. በየትኛውም ደረጃ የሚመደቡ ቃዲዎች ሹመት በፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት አቅራቢነት በፌዴራል ዳኞች አስተዳደር ጉባዔ ይጸድቃል።

፲፰. ስለዲሲፕሊን አወሳሰን

የፌዴራል ዳኞች አስተዳደር ጉባዔ አዋጅና የፌዴራሉ ዳኞች መተዳደሪያ ደንብ የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ቃዲዎችን ለሚመለከቱ የዲሲፕሊን ጉዳዮች አወሳሰን ተፈጻሚነት ይኖራቸዋል።

፲፱. በጀት

የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች በጀት ክሚከተሉት ምንጮች የሚገኝ ይሆናል፤

- ሀ) ከፌዴራሉ መንግሥት በሚሰጥ የበጀት ድጎማ፤
- ለ) ከሌሎች ምንጮች ከሚገኝ ድጋፍ።

ከፍል አምስት
ስለዋናው ቃዲ፣ ምክትል ዋና ቃዲ እና ተጠሪዎች

፳. የዋናው ቃዲ ሥልጣንና ተግባር

- ፩. ዋናው ቃዲ የፌዴራሉን ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች በበላይነት ያስተዳድራል፤
- ፪. የዚህ አንቀጽ ንዑስ አንቀጽ (፩) አጠቃላይ አነጋገር እንደተጠበቀ ሆኖ ዋናው ቃዲ፡
  - ሀ) በየደረጃው የሚደራጁ የሽሪዓ ፍርድ ቤቶችን መዋቅር አዘጋጅቶ ለፌዴራሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ያቀርባል፤ ሲፈቀድለትም በሥራ ላይ ያውላል።
  - ለ) በፌዴራሉ ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት አማካኝነት የሚላኩለትን ቃዲዎች በፌዴራሉ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ውስጥ በመደልደል ያሠራል፤
  - ሐ) የፌዴራሉን ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ሠራተኞች እንዲቀጠሩለት ይጠይቃል፤ ሲፈቀድለትም ሠራተኞች ይቀጥራል፤ በየሥራው ደልድሎ ያሠራል።

16. Criteria for Appointment of Kadis

Any Ethiopian who:

- 1) is trained in Islamic law in Islamic Educational Institutions or has acquired adequate experience and knowledge in Islamic law;
- 2) is reputed for his diligence and good conduct;
- 3) consents to assume the position of a Kadi; and
- 4) is more than twenty five years of age;

may be appointed a kadi in Federal Courts of Sharia.

17. Appointment of Kadis

- 1) The Supreme Council for Islamic Affairs shall, upon request by the Federal Judicial Administration Commission, carry out the recruitment of Kadis.
- 2) The Chairperson of the Supreme Council shall prepare and submit, to the Federal Judicial Administration Commission, a short profile of would-be Kadis nominated by, and have received the support of the majority of the Council together with the level of their placement.
- 3) The appointment of Kadis, who are to be placed at any level, shall be approved by the Federal Judicial Administration Commission, upon recommendation by the President of the Federal Supreme Court.

18. Determination of Disciplinary Matters

The Federal Judicial Administration Commission Establishment Proclamation and Administrative Regulations for Federal Judges shall be applicable in respect of determination of disciplinary matters relating to Kadis of Federal Courts of Sharia.

19. Budget

The budget of Federal Courts of Sharia shall be drawn from the following sources:

- 1) budgetary subsidy to be allocated by the Federal Government;
- 2) assistance from other sources.

PART FIVE
The Chief Kadi, the Deputy Chief Kadi and Other Heads

20. Powers and Duties of the Chief Kadi

- 1) The Chief Kadi shall, as a superior authority, administer the Federal Courts of Sharia.
- 2) Without prejudice to the generality stated under Sub Article (1) of this Article, the Chief Kadi shall:
  - (a) prepare and submit the organizational structure of the Federal Courts of Sharia, to the President of the Federal Supreme Court, and implement same upon approval;
  - (b) give job placements in Federal Courts of Sharia to Kadis so notified to him by the President of the Federal Supreme Court;
  - (c) put a request, to the President of the Federal Supreme Court, for employment of the personnel necessary for the function; employ same upon approval and give them job placements.

- ፫. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ስለከናወኑባቸው ሥራዎች በየስድስት ወሩ ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ሪፖርት ያቀርባል።
- ፬. የፍርድ ቤቶቹን ዕቅድና በጀት አዘጋጅቶ ለፌዴራል ጠቅላይ ፍርድ ቤት ፕሬዚዳንት ያቀርባል። ሲፈቀድ ለትም ሥራ ላይ ያውላል።
- ፭. መሥሪያ ቤቱን በመወከል አስፈላጊ ቦታዎች ይገኛል። መግለጫዎችን ይሰጣል።
- ፮. በራሱ እንሳሽነት ወይም በችሎቶች አሳሳቢነት ወይም በባለጉዳዮች ጠያቂነት በፌዴራል ጠቅላይ ሽሪዓ ፍርድ ቤት ችሎቶች መካከል መሠረታዊ የሆኑ የትርጉም ልዩነት ያለባቸው የሽሪዓውን ሕግ የሚመለከቱ ጉዳዮች ሲነሱ ጉዳዩን ከአምስት ያላነሱ ቃዲዎች ተሰይመው እንዲያዩት ለማድረግ ይችላል።

፳፩. የምክትል ዋና ቃዲው ሥልጣንና ተግባር

- ምክትል ዋና ቃዲው፡
  - ፩. በዋናው ቃዲ የሚመሩለትን ጉዳዮች ያከናውናል።
  - ፪. ዋናው ቃዲ በማይኖርበት ጊዜ ዋናውን ቃዲ ተክቶ ይሠራል።

፳፪. የተጠሪዎች ሥልጣንና ተግባር

- የፌዴራል ከፍተኛና የመጀመሪያ ደረጃ ሽሪዓ ፍ/ቤት ተጠሪዎች፡
  - ፩. ፍርድ ቤቶቻቸውን ይወክላሉ።
  - ፪. ዋናው ቃዲ በሚሰጠው መመሪያ መሠረት የፍርድ ቤቱን ሥራ ይመራሉ። ሠራተኞች ያስተዳድራሉ።
  - ፫. ስለተከናወኑ ሥራዎች ለዋናው ቃዲ በእስታትስቲክስ የተደገፈ መግለጫ እና እንደአስፈላጊነቱ በየጊዜው ሪፖርት ያቀርባሉ። ስለሥራዎቻቸው እንደአስፈላጊነቱ ከዋናው ቃዲ ጋር በመመካከር ያከናውናሉ።
  - ፬. ሌሎች በሕግ የሚሰጧቸውን ተግባራት ያከናውናሉ።

**ክፍል ስድስት
ልዩ ልዩ ድንጋጌዎች**

፳፫. የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ውሳኔዎችና ትዕዛዞች

- ፩. በማንኛውም ደረጃ የሚገኙ የፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች በሥልጣን ክልላቸው በሚሸፈኑ ጉዳዮች ላይ የሚሰጧቸውን ውሳኔዎችና ትዕዛዞች አስፈጻሚ ክፍሎች እንዲፈጽሙ ለማዘዝ ይችላሉ።
- ፪. የሽሪዓ ፍርድ ቤቱ ትዕዛዝ የደረሰባቸው አስፈጻሚ አካላትም ሆኑ ግለሰቦች በትዕዛዙ መሠረት የመፈጸም ሆነ የማስፈጸም ግዴታ አለባቸው።

፳፬. በፍርድ ቤት በመታየት ላይ ስላሉ ጉዳዮች

ይህ አዋጅ ከመጽናቱ በፊት በአዲስ አበባና በድሬዳዋ ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች በመታየት ላይ ያሉ ጉዳዮች በዚህ አዋጅ በተደነገገው መሠረት ሥልጣን ወዳላቸው የፌዴራል ሽሪዓ ፍ/ቤቶች ተዛውረው ይታያሉ።

- 3) He shall submit a bi-annual report, to the President of the Federal Supreme Court, on the performance of the Federal Courts of Sharia.
- 4) He shall prepare, and submit to the President of the Federal Supreme Court, the work plan and budget of the Courts and implement same upon approval.
- 5) He shall attend necessary events and give statements on behalf of the Courts.
- 6) He may, on his own initiative, or suggestions made to him by divisions of the court or upon petitions made by parties to a dispute, direct cases involving a basic difference between divisions of the Federal Supreme Court of Sharia, as regards interpretation of Islamic law, to be heard by a division composed of not less than five Kadis.

21. Powers and Duties of the Deputy Chief Kadi

The Deputy Chief Kadi shall:

- 1) perform functions referred to him by the Chief Kadi;
- 2) act in the Chief Kadi's stead, where he is absent.

22. Powers and Duties of Other Heads

The respective Heads of the Federal High Court and First Instance Court of Sharia shall:

- 1) represent the court;
- 2) direct the functions of the court and administer personnel thereof, in accordance with directives from the Chief Kadi;
- 3) submit, to the Chief Kadi, a statistically substantiated statement and a report on the performance of the court as may be necessary; and consult with the Chief Kadi, as necessary, in respect of their functions;
- 4) perform such other functions as may be given to him by law.

PART SIX

Miscellaneous Provisions

23. Decisions and Orders of Federal Courts of Sharia

- 1) Federal Courts of Sharia, of all levels, may order that decisions and orders given by them on matters under their jurisdiction, be enforced by executive organs.
- 2) Any Executive Organ as well as individuals who receives the decisions or orders of any Federal Court of Sharia shall execute or cause the execution of same.

24. Pending Cases

Cases pending in the Addis Ababa and Dire Dawa Courts of Sharia, prior to the coming into force of this Proclamation, shall be transferred to the Federal Courts of Sharia having jurisdiction pursuant to the provisions of this proclamation.

፳፮. የተሻሻሉ ተፈጻሚነት የማይኖራቸው ሕጎች
 ፩. የቃዲዎችንና የናዲባዎችን ጉባዔ ለማቋቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር ፳፪/፲፱፻፴፯ በዚህ አዋጅ ተሽሯል።
 ፪. ይህን አዋጅ የሚቃረን ወይም በዚህ አዋጅ የተሸፈኑ ጉዳዮችን የሚመለከት ማንኛውም ሕግ ተፈጻሚነት አይኖረውም።

፳፯. አዋጁ የሚጸናበት ጊዜ
 ይህ አዋጅ ከህዳር ፳፯ ቀን ፲፱፻፺፪ ዓ.ም ጀምሮ የጸና ይሆናል።

አዲስ አበባ ጎዳር ፳፯ ቀን ፲፱፻፺፪ ዓ.ም.

ዶ/ር ነጋሶ ጊዳዳ
 የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
 ፕሬዚዳንት

የኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ
 ፌዴራል _____ ሽሪዓ ፍርድ ቤት

ቀን _____
 ቁጥር _____
 የፍትሕ ብሔር _____
 መዝገብ ቁጥር _____

የማረጋገጫ ሠነድ፡

የአመልካች ስም _____
 አድራሻ፡ ወረዳ _____ ቀበሌ _____ የቤት ቁጥር _____ የስ/ቁ. _____
 ሥራ _____

እኔ አመልካች በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ ሕገ መንግሥት አንቀጽ ፴፱ ንዑስ አንቀጽ (፮) እና በፌዴራል ሽሪዓ ፍርድ ቤቶች ማጠናከሪያ አዋጅ ቁጥር ፩፻፹፰/፲፱፻፺፪ በአንቀጽ ፮ ንዑስ አንቀጽ (፩) በተገለፀው መሠረት በፍትሕ ብሔር መዝገብ ቁጥር _____ በዚህ ፍርድ ቤት የተመሠረተውን ጉዳይ በገይማኖቱ ሥርዓትና ደንብ መሠረት ለመዳኘትና ለመጨረስ የተስማማሁ/ያልተስማማሁ መሆኔን በፊርማዬ አረጋግጣለሁ።

የአመልካች ሥም _____
 ፊርማ _____

ከፍ ብሎ የተገለጸውን ቃል ፊቱ ቀርበው አረጋግጠዋል።
 የሬጅስትራር ሥም _____
 ፊርማ _____
 ቀን _____

ማሕተም

25. *Repealed and Inapplicable Laws*
 1) The Kadis and Naibas Councils Establishment Proclamation No. 62/1944 is hereby repealed.
 2) No law, inconsistent with this Proclamation or dealing with matters provided for herein, shall be applicable.

26. *Effective Date*
 This Proclamation shall come into force as of the 7th day of December, 1999.

Done at Addis Ababa, this 7th day of December, 1999.

NEGASO GIDADA (DR.)
 PRESIDENT OF THE FEDERAL DEMOCRATIC
 REPUBLIC OF ETHIOPIA

The Federal Democratic Republic of Ethiopia
 Federal _____ Court of Sharia

Date _____
 No. _____

Civil Case File No. _____

CONFIRMATION NOTE

Name of Party _____
 Address: Woreda _____ Kebele _____
 House No. _____ Te.. No. _____
 Occupation _____

I confirm, under my signature hereof, that pursuant to Sub Article (5) of Article 34 of the Constitution of the Federal Democratic Republic of Ethiopia, and Sub Article (1) of Article 5 of the Federal Courts of Sharia Consolidation Proclamation No. 188/1999, I consent/object to the adjudication of the case, brought before this Court, under Civil Case File No. —, in accordance with the laws of my religion.

Name of Party _____
 signature _____

The confirmation hereinabove stated is made under personal appearance before me.

Name of the Registrar _____
 Signature _____
 Date _____